

פרשת בהעלותך

ויאמר אל נא תעזוב אותנו כי על כן ידעת חנותנו במדבר והיית לנו לעינים (י, לא)

ויאמר אל נא תעזוב אותנו כי על כן ידעת חנותנו במדבר והיית לנו לעינים

ובתרגום אונקלוס, על כן ידעת כד הוינא שרן במדברא וגבורן דאתעבידן לנא חזיתא בעינך, והיינו דהכתוב מדבר על כך שראה יתרו בעיניו את כל הגבורות שנעשו לישראל במדבר. ויש לעיין, דאם אכן הכתוב מדבר על ראייתו של יתרו את גבורות ה', מהו שאמר והיית לנו והרי היה לו לומר והיית לך לעיניים.

והנראה, דהנה ידוע הדבר שבכל דבר המביא לידי התפעלות ישנם רמות שונות של התפעלות, שכן הרואה ענין זה לראשונה מתפעל הוא עד מאוד, ואילו זה שכבר ראה זאת מספר פעמים מתפעל פחות, ואלו הרגילים לכך וחיים בצילו כל הזמן התפעלותם פגה והם אינם מתפעלים מן הענין. וטעם הדבר הוא, שכן ככל שהאדם מתרגל לחיות עם הדבר, אפילו עם מדובר בנס מיוחד או במשהו לא שגרתי הוא מתרגל לדבר וממילא פוחתת תחושת הגבורה והנס שבדבר כלפיו.

ולפ"ז י"ל דיתרו שהגיע למדבר וחזה בגבורות ה' שהיו במדבר, כגון בקומו בבוקר הבחין במן שיורד להם לישראל מן השמים התפעל כולו מרוב התרגשות ולא האמין למראה עיניו, וכך היה עם יתר גבורות ה' שאירעו לישראל במדבר, וישראל שהבחינו ביתרו ובהתרגשותו הגדולה מאותם ניסים, ראו כי אכן המדובר הוא בניסים גדולים ונדירים, אלא שההרגל הפך להם הדבר לידי הרגל חיים ולא הבחינו בגבורות ה' דיי צרכם.

וזהו שאמרו לו ליתרו, שהתפעלותו מאותם ניסים שאירעו להם במדבר היתה להם לעיניים, לישראל, שכן בזכות כך ידעו ישראל להכיר בגבורות ה' ולהעריכם כראוי.

מקור: רבי הלל זקס שליט"א ר"י חברון ק"ס